

Ihmisten muuttuvat tarpeet - kansalaisena, kuluttajana, osattomana

Tommi Hoikkala

Järjestöjohdon sosiaali- ja terveyspolitiikan
kehittämisfoorumi

Lahti 29.1.2009

YOUTH RESEARCH NETWORK



Viritys: Kenen sukupolveen kuulut?

- Pitäisi asettautua sosiaali- ja terveyspolitiikan kommentaattoriksi itseään asiantuntevamman porukan edessä
- Siinäpä tehtävä!
- Veera Luoma-aho & dialogi
- Sukupolvimaisema: suurten ikäluokkien perässähiittäjä vs. yksilöllisen (pakko)valinnan sukupolvi



Esittäytyminen

- **Olen nuorisotutkimusverkoston tutkimusvapaalla oleva tutkimusjohtaja**
- **Projekti:**
- **Varusmiesten ravitsemustutkimus (VARU), THL:n, siis Ex-Kansanterveyslaitoksen ja Nuorisotutkimusverkoston konsortiohanke**
- **Nuorten miesten terveystaju ja syömisen käytänteet**
- **Tutkija kansalaiskeskustelijana**
- **Ari Puheloinen, tuleva puolustusvoimien komentaja (HS 24.1.09): ”Läski on Suomen paha vihollinen”**









Puheloinen: Miten kommentoisit häntä?

- ”Armeija ei voi lisätä liikuntaa niin paljon, että ongelmasta päästäisiin, eikä kouluakaan voi velvoittaa yksin huolehtimaan nuoren liikunnasta. Avainasemassa ovat perheet.”
- Miten tätä kommentoisi?
- Tarjoaisin sukupolviläppää ja käyttäisin inttiesimerkkiä siirtymänä keskusteluun käytöksen politiikasta ja (pakko) yksilöllistymisestä
- PV yrittää ratkaista ongelman (ml. keskeyttäjiä kyssäri) kiristämällä seuraa kutsunnoissa, valitsemalla vain riittävän body mass indeksin nuoret palvelukseen
- Kurivallan instituution ja yksilöllisten nuorten ristiriita



Sukupolviläppä jatkuu: miten näkisit Suomen muuttuneen?

- **Sukupolvitarkastelu metodina [vrt. dia 2: suurten ikäluokkien perässähihtäjä vs. yksilöllisen (pakko)valinnan sukupolvi**
- **Pirkko Saisio: tämä aika ei synnytä vastuunkantajia, ei tiennäyttäjiä, ei vastaanpanijoita. Samaan jeremiadiin kuuluu se, että Suomi ei muodosta yhteisöä, jolla olisi jokin yhteinen päämäärä! (TV2 Inhimillinen tekijä 14.1.09)**
- **Suomistoori toisen maailmansodan jälkeen: KOHTI KULUTUSTA**
- **Kolme yhteiskuntamurrosta ja ainakin yksi hyvinvointipolitiikan murros; HOLHOUKSESTA VAPAUTEEN**
- **Alkoholipolitiikasta käytöksen politiikkaan**
- **Auktoriteettimaisema: kurivalta vs. kontrollit**
- **Yhteisöllisyyden kysymys: kylä vs. mediayhteiskunnan nettiyhteisöllisyys; LUE HYVÄ MIES SE ALLARDT –sitaatti luntasta**
- **Sosiaalinen kontrolli - - - negatiivinen solidaarisuus**



Mitä tarkoittaa terveily?

- Terveilyä on luonnehtinut etenkin koulutettujen ja keskiluokkaisten ihmisten vahva yksilöllinen panostus omaan kehoon ja ruumiillisuuteen, terveyteen, liikuntaan ja ravintoon. Tällaisessa katsannossa terveys mielletään tietoisena elämäntapatarkkailuna ja itsen hallinnan keinojen valikoimina sekä tietona ja vaihtelevina kykyinä käyttää noita keinoja. Kyse on siis terveystajusta.
- Itsen hallinnan keskeisyys
- Kuka huolehtii niistä, joilla ei ole tätä tekniikkaa tai taitoa hallussaan



Mitä tarkoittaa sopimusyhteiskunta?

- Pasi Kosken maitopurkkiesimerkki
- Juridisoituminen
- Professionalisoituminen
- Kansalaisuuden kriisi, suomalainen yhdistyslaitos
- Kuluttajuus ja asiakkuudet
- Vanhemmuuden kriisi [juristi, lääkäri, nuorisotyöntekijä, autokuski, roudari, valmentaja



Mitä tarkoittaa kilpailevien egojen maa?

- **”Suomessa on perinteisesti arvostettu perheitä, joissa tavoitteet on asetettu korkealle ja ne on myös saavutettu. Arvostettu ja hyvin palkattu työ, menestyvät lapset, kaunis koti ja tilava auto ovat mittareita, jotka kertovat onnistumisesta.” HS 30.10.2008**
- **Menesty/pärjää tai häpeä; yhdenmukaisuuden paine vs. yksin pärjäämisen eetos**



Kauhajoen jälkipaini

- Voisiko ajatella, että kyse tuollaisissa tapauksissa on statuksensa menettäneiden nuorten miesten riehunnasta?
- Yksinäisten susien kateus ja häpeä, häpeän työstämisen kaksi tapaa (tuho vs. luovuus)
- William Shakespearen Rikhard III (suom. Matti Rossi 2004) arvioi myös omaa statustaan ja tekee ratkaisun:



**(...) minä miehentynekä, suloton ja rujo
petollisen luonnon runtelema rampa,
ennen aikojani maailmaan syösty,
tuskin puoleen väliin valmis keskonen,
niin hutiloitu, tölskitty ja tunaroitu,
että koirat puhkeavat ulvomaan
kun onnun niitä kohti (...)
Niinpä minä, kun en kerran sovi
rakastajan osaan
eikä kieli käänny ajan muodin
joutavuuksiin,
olen päätökseni tehnyt: ryhdyn roistoksi**

